

दुर्गा

सात्त्विकी राजसी चैव तामसी चेति विश्वाः ।
सात्त्विकी जपयज्ञादेवेवैष्ट्रेष्व निरामिषेः ।
माहात्म्यं भगवत्प्राप्तं पुराणादिष्व कीर्तिम् ॥
पाठस्तस्य जपः धोक्तः पठेद्देवीमनास्था ।
देवीस्तत्प्रथमैव यज्ञो विद्वित तप्तवम् ।
राजसी वलिदानेष्व नैवेद्यैः समिष्यस्था ।
सुरामांसाद्युपाहारैचेष्यत्वैर्विना तु या ।
विना मन्त्रे स्तामसी स्तात् किरातानाम् तु समस्ता ।
त्राप्तज्ञैः चतियैवैष्ट्रेष्व श्रद्धेन्द्रेष्व सेवकैः ।
एवं नानाच्छिक्षणैः पूज्यते सर्वदस्युभिः ।
खयं वायन्तो वापि पूजयेत् पूजयेत् वा ।
चर्चकस्य तपोयोगादचेनस्यात्प्रतिश्वायगत् ।
आभिरुद्याच विनामान् देवः समिथ्यन्त्वति ॥

अथ नवम्यादिकल्पः ।
‘इति मास्यविते पद्ये कन्याराशिगते रवौ ।
नवम्या बोधयेद्देवौ क्रीडाकौतुकमङ्गलैः ।
च्छेष्टानच्छयुक्तायां वड्हां विलाभिमक्षवम् ।
सप्तम्या भूलयुक्तायां पञ्चिकायाः प्रवेशनम् ।
पूर्वम्याद्युताच्छ्वाय पूजाहोमाद्युपोष्यवम् ।
उत्तरेण नवम्यान्तु वलिभिः पूजयेच्छिक्षणम् ।
अवशेषे दशम्यान्तु प्रतिपत्त्वं विचर्षयेत् ॥’
प्रतिवर्षं कन्याकैः कर्तव्यतामुपपत्तेः सिंहाकेऽपि
बोधनं तुलाकेऽपि स्यापनादिकं क्रियते चाक्र-
क्षयत्वात् कन्याकैः मलमासे न तदारम्भते यदि
पूर्वमारम्भं तदा मलमासे॒पि पूजादेवौ-
माहात्म्यपाठादिकं प्रवाहं कर्तव्यमेव ।
‘यावद्भूर्वयुराकाशं जन्म विश्वस्यिहाः ।
तावच चक्षिकापूजा भविष्यति सदा भूति ॥’
तत्र लक्ष्यनवम्यां देवकालेन पूर्णाद्वै बोधनम् ।
उभयदिने पूर्णाद्वै नवमीलाभे पूर्वदिने याद्रात्म-
रोधे तु पूर्णाद्वै विना दिवामात्रे युग्मादरं
विनापि परदिने बोधनं उभयदिने पूर्णाद्वै नव-
म्याद्रात्माभे पूर्वदिने बोधनं युग्मात् ।
‘क्षमादिमीनपर्यन्तं च चं प्राप्यते श्रिवः ।
तत्र बोधः प्रकर्त्तयो देवा राज्ञा युभप्रदः ॥’
बोधनमलो यथा,—
‘इति मास्यविते पद्ये नवम्यामार्दयोगतः ।
श्रीदृच्छै बोधयामि लां यावत् पूजां करोम्यहम् ॥
ऐं रावकस्य वधायांयं रामस्यातुम्यहाय च ।
चक्षाले ब्रह्मया बोधो देवास्त्रयि ज्ञतः पुरात् ।
अहमप्यादिने तद्वद्वो बधयामि स्त्रैश्चरीम् ।
शक्रेवापि च समोद्यं प्राप्तं राज्यं सुरात्मये ।
तस्मादहं लां प्रतिबोधयामि
विभूतिराज्यप्रतिपात्तैर्तोः ॥
यथैव रामेण हतो दशास्य-
स्थयेव शत्रून् विनिपातयामि ॥
वड्होबोधने तु अहमप्यादिने वड्हां चायाद्वै
बोधयाम्यत इति पठनौयम् ॥ * ॥

अथ प्रतिपदादिकल्पः ।
‘अद्यम्यादिने युक्तगात्री भवेद्दृष्टवम् ।’
प्रतिपदादिक्षेवै यावच नवमी भवेत् ॥’
प्रतिपदादितपत्तियिषु क्षमाद्य भविष्यते ।

‘केशसंखारदवाचि प्रदद्वात् प्रतिपदिने ।
पट्टुडोरं द्वितीयायां केशसंयमहेतवे ।
दर्पयच लृतीयायां सिन्दूराक्षतकं तथा ।
मधुपर्कं चतुर्थान्तु तिगकं नैवमक्षवम् ।
पश्चात्यामङ्गरागच शक्तालङ्करानि च ।
वड्हां विलाभौ बोधं सायं सन्ध्यासु कारयेत् ।
सप्तम्या प्रातरानीय गङ्गमध्ये प्रपूजयेत् ।
उपोष्यगमयाद्यमादशक्तेः प्रपूजनम् ।
नवम्यासुव्यचक्षायास्तद्वद्वै वाचेन दिवा ।
पूजा च वलिदानेष्व तद्वातातः प्रपूजयेत्
कुमारी पूजनीया च भूवयीया च भूवयैः ॥
उपूर्वं प्रेषणं कुर्यात् दशम्या शावरोत्सवैः ।
श्रेणेन विधिना यस्तु देवौ प्रीयते न नः ।
क्षम्बवत् पालयेत्तनु देवीं सर्वापदि स्थितम् ।
पुत्रदारधनक्षेनां संख्या तस्य न विदाते ।
सुक्षेष्व परमान् भोगान् प्रेष्य देवौग्नेषो भवेत् ॥

अथ वड्हादिकल्पः ।
‘बोधयेद्विख्यश्वाखायां वड्हां देवौं फेणु च ।
सप्तम्या विलाभानामाद्यव्याप्तिपूजयेत् ।
एनः पूजां तथारम्यां विशेषेण चमाचरेत् ।
नागरच खयं कुर्यात् वलिदानं महानिश्चिः ।
प्रभूतवलिदानेष्व नवम्यां विधिवचरेत् ।
थायेद्वश्वभाजे देवौं दुर्गास्त्रेण पूजयेत् ।
विशेषं दशम्यान्तु कुर्यादै शावरोत्सवैः ।
धौलकर्मविचेषेः क्रीडाकौतुकमङ्गलैः ।
भगलिङ्गाभिधानेष्व भगलिङ्गप्रगतैकैः ।
भगलिङ्गाभिधानेष्व दशमीदिने ॥ * ॥
नवमीबंधनासामर्थ्यं वड्हां सायं बोधनं यथा,
‘वड्हां विलाभौ बोधं सायं सन्ध्यासु कारयेत् ।’
वड्हां वोधनामनश्चकरयेऽपि पत्रीप्रेष्यपूर्वदिने
सायं वड्होलाभे एकादेवोभयकरणं यदा तु पूर्व-
दिने सायं वड्होलाभः परदिने सायं विना वड्हो-
लाभसदा पूर्वेत्युपर्वतं परदिने सायमामन-
म् । यदा तूभयदिने सायं वड्होलाभसदा परे-
रद्वद्विवड्हां बोधनम् । उभयदिने सायं वड्ह-
भावे पूर्णाद्वै॒पि वड्हां बोधनम् । आमग्न-
मनस्तु ।
‘मेष्टमद्वरकैलासहिमवच्छिखरे गिरौ ।
ज्ञातः श्रीफलदृष्ट त्वमित्विकायाः सदा प्रियः ॥
त्रिशैलशिखरे ज्ञातः श्रीफलः श्रीनिकेतनः ।
नेतयोर्मिति भया गच्छ पूज्यो दुर्गास्त्रकृपतः ।
सायं वड्हान्तु कर्त्तयं पार्वता अधिवासनम् ।
वड्हभावेऽपि कर्त्तयं सप्तम्यामपि नारदः ॥ * ॥

अथ सप्तम्यादिकल्पः ।
‘आदिने युक्तप्रत्येतु सप्तम्यादित्वचये ।
तत्र पूजा विशेषेण कर्त्तव्य मम मानवैः ।
विशेषं तत्र वध्यामि द्वृशुपूत्रकः मधुतम् ।
सप्तम्या पञ्चिकापूजा इमादिनविभ्युता ।
महीमयै च मर्तिर्मेष्टुपूजाशुद्धयेत् ।
चद्यमी च महापूजया तिथिः प्रीतिकरी मम ।
कुर्यात्तत्र महाकारं प्रसगयुतैस्तथा ।
गायत्रैमिः कर्त्तव्येष्व गत्यद्वैर्वेष्वारितिः ॥

दुर्गा

ओदघौभिष्ठ संवाभिर्मङ्गलैः कलसैस्तथा
पुष्परत्नादितोयैष गत्यैमंलयकैस्तथा ।
गीतवादित्वादेव चापयेकाच भक्तिः ।
पूजा सदपहारैष नैवेद्यैष मनोहरैः ।
विल्वपत्रैवैतात्कैष तिलधायादिसंयुतैः ।
चृह्याक्षुलिते वहौ तस्य पुण्यपत्तं द्वृशु ।
संवरे यानि सौख्यानि काम्यानि नरपुण्ड्र ॥
दीर्घमायुषेषः पुन्नं विषुलं धनधायकम् ।
जमते मत्प्रसादेन अन्ते मम पुरं ब्रह्मेत् ।
वलिस्त्रं विशेषैव देयो मत्प्रीतये जरैः ।
चनेन विधिना यस्तु नवमीमतिवाहयेत् ।
सुक्षेष्व च विपुलान् भोगानन्ते शिवपुरं ब्रह्मेत् ।
ततः सप्तम्या मत्प्रसादायां केवलायां वा पूर्वादे
पञ्चप्रवेश उभयत्र पूर्वादे सप्तमीलाभे परच
‘शुगादा वैदृष्टिष्व वस्त्रमी पार्वतीप्रिया ।
रवेद्यदयमोक्षने व तत्र तिथियमता ॥’
पूर्वादे नवपत्रिका शुभकरी चर्वायेत्विहिप्र
वारोग्यं धनदा करोति विजयं चर्वीप्रवेशे
शुभमा ।
मध्यादे अनपौङ्कनचयकरी संयामधोरवहा
सायाद्वै वषव्यवनानि जलहं संपूर्वतं वर्वदा ।
सप्तम्यामकागायां यदि विश्वति यहं पञ्चिका
श्रीपलाट्टर
रात्रः वप्ताङ्गराज्यं जनसुखमस्तिं इन्नि
क्षलादुरोधात् ।
तस्मात् द्वर्ष्यादयस्या नरपतिशुभरां सप्तमी प्राप्य
देवौ
भूपालो वेष्यवेत्ता सकलवनहितो रात्रवर्षं
विषाव ।
लिङ्गस्ती पूजयेद्वै चौ महालस्या तथेष च ।
पुलकस्या भद्रादेवौ पापके प्रतिमासु च ।
चित्रे च विश्रिते खड्गे जलस्याचापि पूजयेत् ।
ज्ञात्वा यथाविधि विघौतकरानवाहिराचम्य
सम्बगमलाभरयस्त्रवः प्रागानो गणदिव्य-
हनोर्यवापि वहृश्वनो गत्यपतिष्व शुद्धच गत्वा ।
‘क्षमासंस्ते रवावैष्ट्रे युक्ताद्यम्यां प्रपूजयेत् ।
सोपवासो निश्चर्ष्व तु महाविभविष्यते ।
पूजां समारभेद्या नवचे वाचमी॒पि वा ।
पशुधात्मकं कर्त्तव्यो गवलाजवस्त्रया ।’
उत्तरवचने पशुधात्मकं कर्त्तव्य इति शृणैः ।
‘वहृश्वा वधिरैमांचैः ज्ञात्मेष्व सुगन्धिभिः ।
पूजयेद्वद्वैतातीयैर्वेष्टिभिर्मङ्गलैः शिवम् ॥’
इति कालिकापुराणाच ।
‘अद्यम्यादिने युक्तगात्री भवेद्दृष्टवम् ।’
इति देवीपुराणीयं सम्बिपूजावलिदानपरम् ।
तत्पूजया उभयतियिष्वकरणेत्वं तद्विलासा
नवम्यां सायकांश्चत्रात् ततुपूजया विभिर्मन्तरम् ।
‘अद्यम्यादिने युक्तगात्री भवेद्दृष्टवम् ।’
तत्पूजया उभयतियिष्वकरणेत्वं तद्विलासा
नवम्यां सायकांश्चत्रात् ततुपूजया विभिर्मन्तरम् ।
‘अद्यम्यादिने युक्तगात्री भवेद्दृष्टवम् ।’
तत्पूजया उभयतियिष्वकरणेत्वं तद्विलासा
नवम्यां सायकांश्चत्रात् ततुपूजया विभिर्मन्तरम् ।
‘अद्यम्यादिने युक्तगात्री भवेद्दृष्टवम् ।’
तत्पूजया उभयतियिष्वकरणेत्वं तद्विलासा
नवम्यां सायकांश्चत्रात् ततुपूजया विभिर्मन्तरम् ।